

doeken plastisch te tekenen in een woordenvloed die dreef op ongeveer verontwaardiging over de voorziene plannen tot het dempen ervan.

We lezen even over zijn rug een paar passages mee:

Le grand cadre des bassins forme un décor majestueux de ligne et de couleur, d'élégance et d'ampleur. Je tiens à redire: bassins prestigieux, bassins arbitrant les chaloupes à la fois fines et trapues... Et pour-quoi combler les bassins encadrant si heureusement la ville des luminosités perlées et des reflets opalins? Pour y construire des squares maigres aux plates étiques... Alors, la belle et sans pareille entrée d'Ostende serait semblable à la banale entrée d'une petite ville de province...

Tous nous voulons conserver nos bassins admirables, vastes, imposants, clarifiants, ils forment la plus délicieuse des ceintures pour une ville maritime, leurs grandes eaux donnent joie aux artistes et distractions aux étrangers souvent fatigués des distractions monotones du kursaal... Conservons nos beaux miroirs liquides.

Ook in L'Echo d'Ostende van 25 januari 1936 verschijnt een pamflet van zijn hand en met een petitie van 1500 handtekeningen tracht hij het tij te keren.

Met de pen in aanslag voert hij trouwens ook strijd tegen de verwoesters van de ongerepte duinen, het behoud van het Duinenkerkje in Mariakerke. Maar evengoed gaat hij te keer tegen de afbraakwoede van het historisch gebouwenpatrimonium in Antwerpen en Brussel.

Claustentoonstelling in Ensorhuis

Marc Loy

Op de tussenverdieping van het Ensorhuis loopt een Claustentoonstelling samengesteld door vriend des huizes van de auteur en journalist Jef Lambrecht. Aan de hand van documenten en foto's belicht hij o.a. zijn verblijf in onze stad, zijn roman

De Verwondering en Ensor.

De tentoonstelling is samengesteld uit documenten uit de persoonlijke nalatenschap van de Hugo Claus. Door zijn vriendschap met Veerle Claus-Dewit, weduwe van de auteur, kon journalist Jef Lambrecht voor het eerst uit dat archief putten. Zo kan, in samenwerking met Mu.ZEE, een selectie aan documenten worden getoond over Claus' sterke band met Oostende vooral in de periode 1948-1950, toen hij hier woonde..

Jef Lambrecht: „Ik kende het werk van Claus natuurlijk al van op de middelbare school. Ergens in het midden van de jaren

'60 dus. Toen las ik Bruid in de Morgen. Claus was toen al een icoon en een monument. Ik leerde hem veel later persoonlijk kennen. Eerst als journalist. Dat was kort vòòr het verschijnen van Het Verdriet van België. Ik interviewde hem verschillende keren. Halfweg de jaren begon tot zijn dood onze een intense vriendschap.”

Oostende heeft een erg belangrijke rol gespeeld in Claus ontluikend schrijversschap: „Claus verblijft in Oostende viel op een uiterst belangrijk moment van zijn leven. Hij is nog geen twintig en ontdekt de wereld van de kunst en de literatuur. Hij sluit aan bij de Cobra-beweging. Hij schrijft zijn eerste dichtbundels en romans en hij staat op het punt om vanuit Oostende zijn vleugels uit te slaan naar Parijs. Het belang van die periode kan niet worden onderschat. Hijzelf riep Oostende tien jaar na zijn vertrek op in De Verwondering, een van zijn grote romans, die op de tentoon-

stelling het middelpunt is van een tweede verhaal over Claus en Oostende.

De verwondering is trouwens gebaseerd op zijn herinnering aan zijn Oostendse periode.

Een derde luik gaat over Claus en Ensor.”

„Het probleem was eerder het te grote aanbod van materiaal om er een keuze uit te maken”, aldus Lambrecht. Er is een heerlijke en bij mijn weten onbekende tekst waarin Claus herinneringen ophaalt aan zijn verblijf in deze stad eind de jaren '40, begin '50.

Er is ook een doorslag van een brief waarin hij aan het stadsbestuur toestemming vraagt om een café te openen in Oostende.” Verder zijn er foto's uit die tijd en een notitieboekje o.a. met een stempel van zijn eigen uitgeverij aan de Karel Janssenslaan. Voor veel wat oudere

Oostendenaren is het ook een vleug vergane wereld. Ter gelegenheid van de Claus tentoonstelling en de Claushommage werd De Verwondering opnieuw uitgegeven door de Bezige Bij.

Tot 29 augustus. Iedere dag, behalve op dinsdag, van 10 tot 12 en van 14 tot 17 uur. Toegang 2 euro. Reductietarieven.

De politiek-religieuze context rond het Beleg van Oostende

Eddy Masschalck

Samenvatting

Het samenspel van Oostende's geografische ligging en de internationale politiek van de grootmachten in Europa, leiden ertoe dat Oostende in de 16de eeuw uitgroeit van een eenvoudige vissershaven tot het middelpunt van de Europese belangstelling. Via kronieken en vlugschriften wordt het beleg van Oostende in gans Europa gevolgd.

In de 16de eeuw omspant het imperium van de machtige Habsburger Filips II zowat de ganse wereld. In grote lijnen zijn dat de Nederlanden, Spanje en Portugal, Midden en Zuid Amerika, grote delen van Afrika en Azië. In zijn imperium is slechts plaats voor één godsdienst, de katholieke. Al andere godsdiensten zijn kettters en dienen hardhandig te worden aangepakt.

Engeland wordt in die tijd bestuurd door de protestantse koningin Elisabeth I. Zij probeert de neutraliteit te bewaren door de verhoudingen tussen de continentale groot-

machten Spanje en Frankrijk in evenwicht te houden.

In de Nederlanden wil de hoge adel zijn traditionele voorrechten niet zomaar afstaan aan Filips II. Daarenboven is de Reformatie er niet te stoppen. Filips II stuurt de Hertog van Alva om de opstand te onderdrukken. De terreur van Alva is afschuwelijk. Er ontstaat een oorlog die tachtig jaar zal duren, maar de terreur leidt niet tot de Spaanse overwinning. Daarop stuurt Filips II zijn beste generaal, Alexander Farnese. Deze brengt alle verloren gebied in de zuidelijke Nederlanden terug onder Spaans gezag, behalve Oostende. In Oostende heeft men de duinen doorgestoken waardoor de wijde omgeving onder water komt te liggen en de stad een eiland wordt. De stad wordt bevoorraad vanuit de zee en is bijna onmogelijk te veroveren is. De doorsteek zal later de Oostendse haven worden.

Elisabeth I vreest een totale Spaanse overheersing in de Nederlanden en besluit de